

JETTY HAGE
HET POËZIE
ALBUM

Roman

Het poëziealbum

Jetty Hage

Het poëziealbum

Proloog

Vanaf de eettafel klinkt de telefoon. Midden op het ronde tafelblad ligt een stapel boeken en ernaast liggen drie fotoalbums. Telefoon? Nu?

Anita zet een paar stappen in de richting van het tingelende apparaat. Ze heeft daar nu geen tijd voor en geen zin in. Nog een week, dan staat de verhuiswagen voor de deur. Die zal haar spullen naar de andere kant van het dorp brengen. Na lang wikken en wegen heeft ze de knoop doorgehakt en zich laten inschrijven voor een kleiner huis. Sinds Benno er niet meer is en de kinderen de deur uit zijn, is dit huis gewoon te groot. Te veel onderhoud naast haar werk als interieurverzorgster, wat ze vijf dagen per week doet.

Het geluid van de telefoon stopt even om dan weer opnieuw te rinkelen. Met een blik op het scherm ziet ze dat het het mobiele nummer van Anouk is. ‘Met ma.’

‘Sorry, mam, dat ik u stoort, maar...’

‘Och meisje, dat geeft niet, hoor,’ valt Anita haar dochter in de rede.

Het blijft dan even stil. Net voor Anita wil vragen waarom ze haar nodig heeft, gaat Anouk verder. ‘Zou u Nienke uit school willen halen?’

Nu blijft het aan haar kant even stil. Op woensdag is Anouk toch vrij, dan zorgt ze altijd zelf voor Nienke.

Anouk weet dat zij vandaag ook vrij is in verband met de verhuizing. Maar ze vraagt haar nooit zomaar. Dus...

‘Hoe laat?’ reageert ze dan resoluut.

‘Kwart over twaalf. Mag ze ook bij u eten? Ik kom haar later in de middag ophalen. En dan vertel ik de reden hiervan. Goed?’

‘Prima, meis.’

Met een blik op haar horloge ziet Anita dat het net halfelf is geweest. Ze is hoognodig aan koffie toe.

Wat is verhuizen een toestand. Als ze dat geweten had, had ze het misschien nog niet gedaan. Nu moet ze alles uitzoeken en veel dingen wegdoen. Wat ze wel fijn vindt aan het andere huis, is dat er een tuin bij is. Vóór een klein stukje en achter iets meer.

Ze zucht en beseft dat ze al ruim zeven jaar oma is. Geweldig! Ze was met negentien jaar moeder en ook weer jong oma. Meteen als ze aan dat laatste denkt, kropt er een brok in haar keel. Benno heeft de kleinkinderen nooit mogen zien. Hij heeft ook zijn kinderen niet volwassen zien worden.

Ze was net dertig toen ze weduwe werd. Daar heeft ze erg veel moeite mee gehad en nog. Want... waarom staat er in de Bijbel dat het niet goed is dat de mens alleen zij? Daarom kreeg Adam Eva toch? Benno en zij waren in de kerk getrouwd, maar sinds ze alleen is, is ze daar niet meer geweest. Dat is nu al twintig jaar zo. Ook haar twee kinderen gaan niet meer. Er is er eentje die het daar moeilijk mee heeft, en dat is haar vader.

Zo, nu eerst koffie en is het klaar met het gepieker. Het uitzoeken en inpakken is voor dat laatste ook verantwoordelijk. Er komt van alles tevoorschijn waarvan ze het bestaan niet meer wist. Moet ze die dingen meenemen? Ze heeft ze nooit gemist, dus de meeste spullen gaan naar de kringloopwinkel. Maar haar boeken en de fotoalbums gaan mee. Daar neemt ze geen afscheid van. Ook haar poëziealbum. Het is zo vreselijk leuk om te zien wat haar vriendinnen erin geschreven hebben. En haar opa's en oma's, die hebben er schattige plaatjes met veel glitters bij geplakt. Ook haar ouders hebben ieder twee bladzijden ingevuld.

Door de achterdeur loopt ze naar buiten met in haar ene hand een mok koffie en in de andere het poëziealbum. Deze buitenset gaat natuurlijk ook mee.

Zo, het is heerlijk weer, eigenlijk spijtig om binnen te zitten. Dagelijks werkt ze van acht tot twee uur bij een tomatenbedrijf. Daar zorgt ze dat het kantoor met instap, de kantine en de toiletgelegenheid schoon en fris zijn. En in de avond van zeven tot acht uur maakt ze de apotheek schoon. Overal laat ze alles blinkend achter. Daar is ze trots op.

En drie dagen in de week vangt ze Nienke op uit school tot Anouk klaar is met werken. Dat doet ze al vanaf Nienkes geboorte, ze is nu bijna vijf jaar, omdat Anouk alleen voor haar kind zorgt. Nienke gaat in de vakantie naar haar vader, als hij thuis is. Hij is militair en is herhaaldelijk op missie, en hij woont in het noorden van Overijssel. Zelf wonen ze in Zeeland, vlak bij Brabant.

Vandaag is het een extra keertje. Het is altijd genieten als het meisje er is. Ze zal haar straks het album laten zien, dat zal ze vast mooi vinden met al die leuke plaatjes.

Om tien over twaalf staat Anita bij het hek van de school. Het is druk met alle ouders en opa's en oma's langs het hek. Kleine jongens en meisjes dringen tegen het hek aan om als eerste hun grote zus of broer aan te zien komen.

'Is Anouk er niet?' vraagt Conny, haar schoondochter die op Lena staat te wachten.

'Nee,' schudt Anita terwijl ze naar de grote deur kijkt die opengaat.

'Ze is toch niet ziek? Ik vind haar de laatste paar weken nogal bleek en stil.'

De jonge vrouw kijkt haar er ernstig bij aan. Even voelt Anita een klem om haar borst. Heeft ze iets over het hoofd gezien door al haar eigen zorgen? Maar ziek? Nee, daar heeft ze niets van gemerkt. Haar dochter heeft het niet gemakkelijk, maar dat is iets anders...

'Niet dat ik weet. Gisteren heeft ze nog bij mij gegeten.'

'O, nou, dan heb ik het me zeker ingebeeld.'

Op dat moment staan de twee meisjes voor hen te springen. Zo krijgt ze geen gelegenheid om verder over deze vraag na te denken of erop in te gaan.

'Oma, mag ik afspreken met Lena?' vraagt Nienke. 'Please, oma Anita...'

'Dat moet je maar met tante Conny bespreken.'

'Mag ze mee naar u? En eten we dan wentelteefjes?'

'Bleh, die lust ik niet,' reageert Lena met een vies gezicht.

'Dat is echt nog lekkerder dan pannenkoeken,' vindt Nienke.

‘Ik vind ze niet lekker. Kom je bij mij eten en spelen?’ probeert Lena haar nichtje over te halen.

‘Regel dat morgen maar met tante Anouk. Nu even niet,’ bemoeit Anita zich ermee.

Ze klinkt streng, maar zo bedoelt ze het niet. Met kinderen moet je gewoon duidelijk zijn zodat ze weten waar ze aan toe zijn.

‘Nienke mag gerust met mij mee, ma. U heeft het al druk genoeg met die verhuizing,’ stelt Conny vast.

‘Geen probleem, kind. Ik moet toch ook eten en ik heb het Anouk beloofd. En belofte maakt nu eenmaal...

‘Schuld,’ vult Nienke aan.

‘Juist, meisje. Kom, we gaan, ik heb best trek.’

‘Zeg maar tegen mama dat je voor morgen afgesproken hebt met Lena,’ zegt Conny.

‘Leuk,’ lacht Nienke en ze zwaait naar Lena die achter op de fiets zit bij haar moeder.

Hand in hand steken Anita en Nienke de straat over. Nienke maakt nu en dan een huppelpasje waardoor haar lichtblonde paardenstaart mee springt. Intussen babbelt ze aan één stuk door. Anita luistert met een glimlach om haar mond. Het is zo’n lief en vrolijk kind, zodat het helemaal geen opgave is om haar op te vangen.

De zon schijnt en een zacht briesje laat de bladeren in de bomen ruisen. Het is een heerlijke lentedag.

‘Oma? Eten we buiten?’

‘Prima idee. Maar eerst gaan we samen de wentelteefjes maken.’

‘Joepie!’

Meteen krijgt het meisje haast om thuis te komen.

‘O, oma, wat is het leuk in uw huis!’ roept Nienke als ze in de kamer kijkt. ‘Nu kan ik verstopperkje spelen met Lena. Waarom kon ik niet met haar afspreken?’

‘Omdat oma aan het inpakken is, liefje.’

‘Maar dan helpen we u toch, oma Anita.’

‘Je bent lief. Kom, dan gaan we nu alles opzoeken wat we nodig hebben voor de wentelteefjes.’

Het meisje legt haar rugtas netjes naast haar schoenen bij de achterdeur.

Anita haalt het brood uit de diepvries en legt de benodigde boterhammen op een bord. Daarna pakt ze een schaal waar ze een ei in klutst. Nienke mag er melk en suiker door roeren. Als laatste strooit ze er kaneel overheen. Intussen wordt de boter warm in de koekenpan.

‘Het ruikt echt lekker, oma.’

‘Zet jij de borden vast op tafel?’

Met in elke hand een bord stapt Nienke naar buiten om ze daar op de kleine tuintafel te zetten.

‘Het is net vakantie,’ zegt ze als Anita de wentelteefjes op de borden legt.

‘Gezellig om samen te eten,’ zegt Anita.

‘Vindt u het alleen niet leuk?’ Het kleine meisje kijkt haar vanaf de stoel aan met een rimpel boven haar wipneusje.

‘Soms,’ reageert Anita dan.

‘Nu niet,’ constateert het kind.

‘Juist. Eet smakelijk, Nienke.’

‘U ook, oma Anita. Bewaren we er ook eentje voor mama?’

Anita schudt haar hoofd. ‘Nee, dan zijn ze niet lekker meer.’

‘Oké, andere keer dan maar.’

Het is even stil als ze van het lekkers genieten. In een hoge boom bij de buurman in de tuin fluit een merel.

‘Wel een beetje stom dat Lena dit niet lust,’ zegt Nienke met een volle mond.

‘Och, dat is niet zo gek, hoor. Iedereen heeft wel iets wat hij niet zo lekker vindt.’

‘O ja, ik lust geen friet.’

‘Zie je? Dat is toch ook niet raar?’

Als alles op is, heeft Nienke geen rust meer om te blijven zitten. ‘Mag ik helpen?’

‘Natuurlijk, breng de bordjes maar naar binnen.’

Daar zet het meisje ze op het aanrecht.

‘Maar ik bedoel met inpakken. Ik vind het hier nu zo leuk. Eigenlijk zou ik hier wel willen spelen.’

‘Hier in de troep?’ Anita kijkt het meisje verbaasd aan. ‘Hier kun je toch niks?’

‘Jawel. Verstoppertje of verhuizertje.’

‘O ja, daar had ik niet aan gedacht. Maar ik bedenk opeens dat ik je nog iets wil laten zien. Iets van vroeger toen ik een klein meisje was.’ Meteen pakt ze het poëziealbum van de tafel.

‘Wat is dat?’

‘Dat heet poëziealbum.’

‘O, is dat een soort vriendenboekje?’

‘Zoiets.’

‘Mag ik er ook in schrijven?’

‘Natuurlijk, maar dat moet je eerst nog leren. Misschien volgend jaar.’

‘Ja, maar ik kan er wel een mooie tekening in maken.’

‘Kan ook, maar nu even niet. Als oma in het andere huis woont en alles weer opgeruimd is, dan kijken we verder. Goed?’

Het is al na vieren als Anouk de kamer binnenstapt. Anita is nog niet veel verder gekomen met inpakken. Ze heeft met Nienke de boeken en spelletjes bekeken en natuurlijk gespeeld.

‘Heeft u koffie voor me, mam?’ vraagt Anouk en meteen ploft ze op de bank waar nog net een lege plek is.

‘Zullen we naar buiten gaan?’ vraagt Anita terwijl ze het koffieapparaat aanzet.

Anouk schudt resoluut haar hoofd.

‘Laat me maar hier, alsjeblieft. Ik... nee, ik... Kom straks maar bij ons eten, dan...’

Opeens schieten de woorden en de bezorgde blik van Conny haar weer te binnen. Anita kijkt haar dochter onderzoekend aan. Ze ziet inderdaad nog bleker dan anders en ze heeft bijna geen make-up op. Normaal ziet ze er altijd tiptop verzorgd uit. Maar nu lijken haar lichtblonde haren zelfs flets en sluik zonder slag.

‘Is er iets, meis?’

Anouk kijkt op. Haar ogen lopen vol tranen terwijl ze langzaam knikt. ‘Vanavond, als...’ Ze knikt met haar hoofd in de richting van Nienke, die verdiept lijkt in een boek.

‘Wat is er vanavond?’ reageert het meisje met haar ogen nog op de bladzij gericht.

‘Dan komt oma bij ons eten. Vind je dat een goed idee?’

‘Ja, jippie. Hier kan ze nergens zitten. Maar ik vind het hier nu wel leuk om te spelen. Gaan wij ook verhuizen, mammie?’

‘Alsjeblieft niet, zeg,’ puft Anouk geschrokken.

Haar handen trillen als ze de mok aanpakt. Bij Anita begint er nu om haar hart iets te bibberen. Er is iets. Iets heftigs, zo te zien.

Zelf neemt ze ook maar koffie, al drinkt ze meestal thee in de middag. ‘Wil je er iets bij?’

Anouk schudt alleen haar hoofd en staart voor zich uit.

‘Mag ik een snoepje?’ vraagt Nienke terwijl ze overeind springt. Ze heeft voor haar doen al lang gezeten. Nu haar moeder er is, is het tijd om te bewegen. ‘Mammie, ik heb met Lena afgesproken.’

‘Goed, hoor,’ reageert Anouk afwezig.

Anita krijgt het hoe langer hoe benauwder. Er is iets ergs met haar kind. Maar wat? Ze kan niets vragen met Nienke erbij. Zij moet vooral kind kunnen zijn. Daar vechten ze voor. Dus... nog even geduld.

Als Anouk haar mok half leeg heeft, staat ze opeens gehaast op.

‘Kom, Nienke, we gaan.’

‘Mag ik bij oma blijven? Ik wil...’

‘Nu niet.’

‘Het mag wel, hoor, dan neem ik haar straks mee,’ zegt Anita.

‘Nee, mam. Ik...’

Met een snik pakt ze Nienke bij de hand en ze trekt haar met zich mee naar buiten. Het kind kijkt haar moeder geschrokken aan en vergeet daardoor tegen te strubbelen.

‘Hoe laat eet je?’

‘Zes uur,’ antwoordt Anouk terwijl ze snel doorloopt.

Het is alsof ze op de vlucht is. Maar Anita weet niet waarvoor...

Na het haastige vertrek van Anouk en Nienke is het opeens heel stil in huis. Door het eigenaardige gedrag van haar dochter kan Anita haar gedachten niet meer concentreren. Het is of haar handen vastgehouden worden. Toch moet ze iets doen. Ze heeft nog ruim anderhalf uur voor het etenstijd is. Gaan zitten verandert niets aan de situatie.

Terwijl Nienke er was, heeft ze de boeken in een doos gedaan. Daarbovenop ligt het poëziealbum met een rood fluwelen kaft. Nienke vond de plaatjes met de glittertjes prachtig. Een paar versjes had ze aan haar voorgelezen. Zelf vindt ze die van haar oma heel mooi. Ze pakt het boekje en bladert tot ze het gevonden heeft.

*Voor mijn lieve kleindochter Anita
Kleine druppels water,
kleine korrels zand,
vormen saâm de grote zee
en het brede strand.
Kleine liefdesdaden,
kleine woordjes teer en zacht,
hebben vaak in 't kleinste huis
het grootst geluk gebracht.*

Haar lieve oma is niet oud geworden, en nu is ze zelf oma. Haar oudste kleinkind is Luuk, de zoon van haar zoon Jack. Hij heeft ook nog een dochter van net vijf, Lena. En Nienke is bijna vijf.

Met een harde klap slaat Anouk het portier van de rode Seat dicht. Automatisch drukt ze op het knopje van de sleutel. Ze weet amper hoe ze hier gekomen is. Haar hoofd zit zo vol en het broeit in haar hart. De tranen branden achter haar ogen, maar ze mag nog niet huilen. Dat kan pas als ze binnen is.

Zo snel mogelijk holt ze het pad op naar de voordeur van haar huis. Dat is niet ver van de auto vandaan. Het trottoir over en vier tegels. In het tuintje naast het tegelpad beginnen de eerste lentebloemen zich te laten zien. Maar zij ziet er niets van. Haar ogen zijn gefocust op de

groene deur voor haar. Ze probeert om zo vlug mogelijk achter die deur te komen.

Binnen slaat ze ook die deur met een smak dicht. Alsof die deuren er iets aan kunnen doen dat zij zo'n vreselijke boodschap heeft gekregen. Even blijft ze staan en ze leunt tegen de deur. Nog een paar stappen, dan...

Opeens kijkt ze verwilderd om zich heen. Waar is Nienke? Die had ze toch meegenomen? Dat wilde ze toch? Haar moeder heeft op dit moment genoeg aan haar hoofd. Toch zal ze haar straks...

'Nienke!' roept ze onder aan de trap.

Er komt geen antwoord en boven blijft het stil.

Waar is het kind?

Met een ruk trekt ze de voordeur weer open en ze kijkt naar buiten. Daar ziet ze een huilend meisje in de auto zitten.

'O, liefje, kom maar gauw.'

'Mammie... ' snikt het kind, 'ik ben bang.'

Bij Anouk stromen nu ook de tranen over haar gezicht. Dit gaat echt niet goed. Haar kind, haar schat. Hoe kan ze die vergeten?

'Stil maar, schatje,' fluistert ze tussen een paar snikken in.

'Is mammie ook bang?'

Hier kan ze geen antwoord op geven want dan moet ze ja zeggen. En dat lukt niet. Ze is namelijk heel erg bang.

Nienke slaat haar armpjes om de hals van haar moeder en geeft kusjes op de natte wangen.

'Ik ben er weer. Gaan we nu iets lekkers maken omdat oma straks komt?'

'O ja, jij mag het zeggen.'

Terwijl Anouk probeert om het meisje rustig te krijgen, moet ze dat ook zelf worden. Dat lukt gedeeltelijk door aan iets anders te denken. Er moet straks iets geserveerd worden, al is ze zelf al misselijk bij de gedachte aan eten.

'Pizza?' stelt Nienke hoopvol voor.

'Goed idee van jou. Dat doen we.'

Prima idee van Nienke, dan hoeft ze niet meer naar de winkel en...

ze hoeft niets ingewikkelds te maken. Normaal vindt ze dat helemaal geen probleem. Het liefst maakt ze een wereldgerecht. Maar vandaag niet.

‘Mag ik nu Peppa Pig kijken?’

‘Voor deze keer.’

Ze hoeft alleen die pizza’s uit de diepvries te halen en op het aanrecht te leggen. Straks de oven aanzetten. De tafel kan ze dekken als ze in de oven liggen.

Tijdens de maaltijd heeft Nienke het hoogste woord. De dames luisteren. Ze hoeven niets te zeggen. Dat wordt niet eens van hen verwacht. De kleine kakelt aan één stuk over het huis van oma.

‘Mag ik morgen weer komen spelen, oma? Met Lena? Ik wil graag verstopperij met haar doen.’

‘Maar je gaat dan toch bij haar spelen?’ reageert Anita verbaasd.

‘Ik wil nu liever bij u, en mag zij dan ook in dat leuke boekje kijken?’

Anita kijkt haar kleindochtertje vragend aan. ‘Wat bedoel je, liefje?’

‘Met die mooie plaatjes en met dat verhaaltje. Dat weet u toch wel?’

‘O ja, nou weet ik het weer.’

‘Wat bedoelt ze?’ wil Anouk weten.

‘Mijn poëziealbum.’

‘Heeft u dat gevonden?’

‘Ja,’ knikt Anita. ‘Heb je dat van jou ook nog?’

‘Weet ik niet, maar ik denk het wel. Al heb ik geen idee waar...’

‘O, mammié, heeft u ook zo’n leuk boekje? Dat wil ik ook zien. En mag ik er ook eentje?’

‘Als je jarig bent. Als ze nog te koop zijn. Goed? En eet nu eens door. Het is bijna bedtijd. Morgen moet je gewoon naar school, liefje.’

‘Maar oma is er, dan hoef ik toch nog niet te slapen?’

‘Jawel. Oma is hier alleen omdat ze het zelf te druk heeft om eten klaar te maken.’

Anouk verzint maar iets omdat ze haar verhaal wil doen. Moet doen. Het kan nu niet meer wachten, daar heeft ze al te lang mee gewacht.

Natuurlijk is Nienke deze avond niet meegaand. Het is alsof ze aanvoelt dat er iets is. Eigenlijk is dat niet verwonderlijk, want Anouk voelt zich zo gespannen en reageert zodoende ook anders.

Anita ruimt intussen de tafel af en terwijl ze afgast, kan ze haar gedachten niet stilzetten.

Tijdens het eten heeft ze Anouk geobserveerd. Ze at bijna niets. En ze luisterde ook niet echt naar de verhalen van Nienke. Alleen toen het poëziealbum ter sprake kwam, was ze er even bij. En nu hoort ze haar mopperen tegen Nienke. Ook dat doet ze eigenlijk nooit. Het meisje merkt altijd haarfijn op wanneer er iets is. Wat zal zij zo te horen krijgen?

Is ze ontslagen? Of...? Het kan van alles zijn, natuurlijk, maar... speculeren is gewoon geen optie. Ze moet nog even geduld hebben.

Wanneer alles opgeruimd is, loopt ze de benedenverdieping door. Van voren naar achteren en terug. Ze kijkt door het voorraam de straat in waar de rode auto van Anouk staat.

Als Anouk na een kwartier nog niet beneden is, doet ze de achterdeur open en stapt naar buiten. In de heldere lucht zijn een maansikkel en een stralende ster te zien die de nacht aankondigen. Bij het zien van de maan en de ster begint het te prikken achter haar ogen. Benno wist precies waar welke ster stond, ook de sterrenbeelden. Door hem weet ze dat dit Venus is. De avondster, maar ook de morgenster. De ster van de liefde. Er rolt een traan uit haar ooghoek langs haar wang. Daarbij hoort ze zijn warme stem zingen wat hij zo graag deed. Ook in het koor.

‘Heere, onze God, hoe heerlijk is Uw Naam, Die U ons noemt in sterren, zon en maan...’

‘Mam?’ De zachte, beverige stem van Anouk haalt haar terug naar het nu.

‘Kijk eens,’ zegt ze met een armzwaai naar boven.

‘U denkt zeker weer aan pap?’

‘Kan niet missen... Slaapt ze?’

‘Eindelijk. Het kind merkt altijd alles... Lastig. Kom alstublieft mee naar binnen.’

Anouk steekt haar arm door die van haar moeder en trekt haar mee naar de bank.

‘Vertel het nu maar,’ zegt Anita met haar ogen op het gezicht van Anouk gericht.

‘Ik ben vanmiddag bij de dokter in het ziekenhuis geweest... en... het is foute boel.’

Anita staart Anouk verschrikt aan. Ze had wel aan iets naars gedacht, maar dit... ‘O...’

Hier heeft ze geen woorden voor, maar ze slaat haar armen om haar trillende dochter heen.

‘Mam, ik ben bang.’

‘Wat is er?’

‘Ik... ik heb een bobbeltje in mijn oksel. En ik ben zo vreselijk moe en ik heb ook steeds pijn in mijn bovenbuik. Ook heb ik overal blauwe plekken terwijl ik me, zover ik weet, niet gestoten heb. De dokter stuurde mij meteen door naar het ziekenhuis. Daar ben ik onderzocht door een oncoloog. Moest natuurlijk bloedprikken... En... O mam... ik, ik... heb acute leukemie.’

Even zit Anita alsof ze aan de bank geplakt zit en ze kijkt Anouk verbijsterd aan.

‘Meisje toch.’

Meer kan ze niet zeggen omdat een snik haar belet om verder te praten. En wat valt er eigenlijk ook te zeggen na zo'n verpletterende mededeling? Maar in haar hoofd draaien de scenario's in het rond alsof ze een wedstrijd houden.

‘Mam... hoe... Nienke... Zorgt u voor haar?’

‘Natuurlijk, lieverd, maar jij bent er toch? Jij bent haar mammie.’

Anouk schudt haar hoofd. ‘Te laat, ik ben te laat...’

‘Doen ze er niets aan?’

‘Ze proberen het te verlengen. Met chemotherapie. Maar ik weet niet of ik dat wil. Er zijn zoveel bijwerkingen. En als ik toch niet beter kan worden, dan... dan wil ik... O mam, ik wil bij Nienke blijven.’

Hoofdstuk 1

Vandaag is de laatste schooldag voor Nienke, om halfdrie begint de zomervakantie. Anita heeft ook een stapel pannenkoeken gebakken. Dat is al jaren traditie voor deze vrijdag om zo het schooljaar af te sluiten. Zelf heeft ze vanmorgen nog een paar uur gewerkt, en nu is haar vakantie ook ingegaan. Twee weken zonder wekker. Niet dat ze die zo hard nodig heeft, want meestal is ze al lang wakker. Haar leven is alweer drie jaar geleden helemaal veranderd. Haar dochter Anouk is toen overleden. Sinds die tijd woont Nienke bij haar. Ze woonde net een jaar in dit kleinere huis. Maar er is plaats genoeg voor Nienke. Het meisje heeft de slaapkamer op de bovenverdieping. Dat is een heel ruime kamer, weliswaar met bovenin een schuin dak. Maar dat is nog geen probleem. Alle dingen die in haar eerdere kamer stonden, pasten er prima in. De vriendinnetjes vinden het een prachtige kamer.

Nienke kan drie dagen in de week op school overblijven, en na schooltijd is Anita er weer. Op woensdag en vrijdag gaat Nienke bij een klasgenootje spelen. Bij de apotheek werkt ze nu wat eerder en dan neemt ze Nienke meestal mee. Bij de kassen begint ze een halfuur later zodat ze gelijk met Nienke de deur uitgaat. En nu hebben ze allebei vrij. Morgen gaat ze een ticket bestellen voor de trein en de die-rentuin. Daar gaan ze maandag naartoe. Ze heeft geen auto, maar die mist ze helemaal niet. En Nienke vindt het superspannend om met de bus en de trein op reis te gaan. Dat doen ze elk jaar in de zomer, want dan brengt Anita haar kleindochter naar haar andere grootouders. Die wonen in Overijssel, net aan de grens van Friesland. Dus is dat een lange reis. Bij hen blijft ze een week, daarna gaat ze twee weken naar haar vader. Hij is twee jaar geleden hertrouwd en heeft nu ook een zontje van net een jaar. Ze hoeft Nienke alleen maar te brengen. Terug komt ze met haar vader deze kant op. Hij heeft een ruime auto,

waar zijn gezin goed in past. Toch komt hij alleen, want zijn vrouw blijft thuis met hun zoon Siem omdat ze het te ver vindt om heen en weer te reizen op één dag.

Maar nu gaan ze de eerste vakantiedagen samen genieten. Anita ziet er nu eigenlijk al een beetje tegenop dat ze daarna drie weken alleen is. Die weken duren altijd lang. Natuurlijk heeft ze dan ook eens even vrij om te gaan en staan waar ze wil, en hoeft ze geen rekening met het meisje te houden.

Toch vindt ze dat geen verplichting, al heeft ze het aan Anouk beloofd om voor Nienke te zorgen. Daar gaat ze dan ook helemaal voor. Ook hoeft ze Nienke niet meer uit school te halen. Ze is nu groot genoeg en het is ook nog eens vlakbij. De straat oversteken en twee keer de hoek om.

De volgende dag is het mooi zomerweer. Nienke heeft zwemles om halfelf. Anita trekt in die tijd ook maar baantjes, dat gaat in één moeite door. Daarna mag Nienke nog een paar keer van de grote glijbaan. Dan gaan ze de zwemspullen naar huis brengen.

‘Gaan we nu op de fiets naar de stad, omie?’ vraagt Nienke terwijl ze haar fiets uit het fietsenrek haalt.

Sinds Nienkes moeder overleden is en ze bij haar woont, noemt ze haar zo. Het lijkt op mammie, zoals ze haar moeder altijd noemde.

‘Ja, lieverd. Je hebt zo goed je best gedaan.’

Nienke glundert helemaal. ‘Krijg ik dan een ijsje?’

‘Eerst een broodje en daarna ijs. En dan gaan we kleren voor je kopen. Je bent overal uit gegroeid.’

‘Joepie!’

Anita hangt de natte spullen aan de droogmolen.

‘We moeten wel eerst goed insmeren want anders verbranden we. Jij zeker met je blanke huidje.’

Nienke pakt het flesje zonnebrandcrème uit de kast en begint vast met haar armen.

Als ze klaar zijn, stopt Anita de fles in haar handtas.

‘Terug zullen we het ook nog wel nodig hebben. En we nemen water mee.’

Op het fietspad kunnen ze niet praten, omdat ze achter elkaar moeten rijden. En naast hen rijden de auto's voorbij. Gelukkig is het maar ongeveer tien kilometer. Nienke rijdt voorop, zodat Anita haar in de gaten kan houden. In een strakblauwe lucht staat de zon pal boven hen. Dat maakt dat na een paar kilometer het zweet langs haar rug glijdt. Eigenlijk is dit niet zo'n goed idee op het heetst van de dag. Maar het kon niet eerder omdat Nienke de zwemles moest volgen. Ze zal toch al drie weken de lessen missen omdat ze naar de andere kant van Nederland gaat.

In Bergen op Zoom parkeren ze hun fiets bij de fietsenstalling vlak bij het centrum. Anita veegt met een papieren zakdoek het zweet uit haar warme gezicht. Nienke huppelt voor Anita uit over het brede trottoir. De hitte zindert hun vanaf de stenen muren tegemoet. Het is druk op de terrassen en in de straten. Vreemd, vindt Anita, iedereen zou nu toch aan zee moeten zitten of in ieder geval ergens buiten. Nou ja, zij lopen hier ook. Het ziet er wel erg gezellig uit met al die kleurige parasols.

Zodra ze een leeg tafeltje onder een parasol ziet, stapt Anita eropaf.

'Zo, meis, hier gaan we eerst even uitrusten.'

'Krijg ik drinken? Ik heb dorst en ik moet plassen,' zegt Nienke vanaf de rieten stoel waar ze in geploft is.

'Wat wil je drinken en eten?'

'Ijsthee en een broodje hamburger. Mmm, ik heb er zin in.'

'Ga maar, ik bestel het intussen.'

Zelf moet Anita ook naar het toilet, alleen al om haar kapsel te fatsoeneren. Aanstaaende week zal ze een afspraak maken voor hen beiden met haar huiskapster. Dan kan Nienke netjes naar haar familie.

Algauw zitten ze met een glas fris voor zich. En het duurt niet lang of er staat een bord bij. Daarop ligt een broodje hamburger en allerlei groenten. Bij haar liggen er ook frietjes bij, bij Nienke niet omdat zij ze niet lust.

Tijdens het eten wordt er even niet gepraat, wel kijken ze om zich heen. Allerlei mensen lopen er voorbij en aan de tafeltjes wisselen de gasten ook snel.

Anita geniet van het eten, maar nog meer van haar kleindochter. Toch steekt het opeens in haar hart als ze Nienke zo blij ziet zitten. Anouk had tegenover haar moeten zitten. Niet zij. Zij heeft dat al gehad toen haar kinderen zo oud waren. Nienke lijkt op dit moment sprekend op haar moeder, toen. Dat lichtblonde haar in een parmantige paardenstaart.

‘Leuk, omie, nu is het echt vakantie.’

Snel veegt Anita met haar hand langs haar ogen waar het achter haar oogleden prikt. Niet nu. Nu moet ze blij zijn met het meisje.

‘Ja hè, lieverd. Ik vind het ook heel fijn. Zullen we het ijsje voor straks houden?’

Nienke moet hier toch even over nadenken. ‘Ik kan het nu ook nog wel op, hoor,’ reageert ze met een grote zucht.

‘Vast, maar dan heb je nog iets lekkers om naar uit te zien. We gaan nu eerst mooie en leuke kleren voor je zoeken. Goed?’

‘Goed dan...’

‘Gelukkig. Kom, dan gaan we.’

Ze betaalt de rekening en geeft het meisje een compliment voor het eten en de bediening.

In de winkel is gelukkig de airco aan zodat er niet gezweet hoeft te worden bij het passen. En dat wordt er gedaan. Jurken met roze bloemetjes en gele bloesjes. Een paars rokje en een blauwe overgooier.

Alles wordt voor de passpiegel gekeurd.

‘Krijg ik er ook nog schoenen bij?’

‘We gaan kijken wat er is.’

Met in elke hand een papieren tas loopt Nienke trots de winkel uit.

Het duurt niet lang of Anita heeft ook een tas. Nu met een merk van een schoenenzaak erop. Erin zitten roze sneakers, met een zilverstikselsel aan de zijkant.

‘Ik ben zo blij!’ zingt Nienke. ‘Gaan we nu een ijsje eten?’

‘Straks. Ik wil nog even in de boekwinkel kijken.’

‘Waarom?’ vraagt Nienke die het hier duidelijk te zien niet meeneemt is.

Anita haalt even haar schouders op.

‘Vind ik leuk.’

‘Echt even, omie?’

‘Ja hoor, echt maar even.’

Ze gaat de volgende week voor zichzelf shoppen, nu is het kind aan de beurt. Maar een boekwinkel kan ze niet goed voorbijlopen. Even snuffelen of er iets leuks tussen ligt.

Nienke loopt een beetje verveeld achter haar aan.

‘Omie! Kijk! Die wil ik!’ roept ze opeens enthousiast.

‘Wat zie je?’ reageert Anita verbaasd terwijl ze zich omdraait.

‘Zo heet uw boekje toch ook?’

De tassen staan op de grond en in haar handen heeft Nienke een roze boekje. Op de voorkant staat een schattig poesje en daaronder staat ‘poëziealbum’.

‘O, dat is leuk. Ik wist niet dat die nog bestaan.’

‘Mag ik er eentje?’

‘Wil je die vast voor je verjaardag?’

‘Ja! En wanneer mag ik in uw boekje schrijven?’

‘Morgen?’

‘Jippie, dan mag u in mijn poezenboekje schrijven.’

‘Geweldig idee.’

Anita vergeet dat ze zelf aan het rondneuzen was. Nienke huppelt voor haar uit met het roze boekje in haar hand naar de kassa.

‘Heeft u ook poëziealbumplaatjes?’ vraagt Anita aan de dame achter de balie.

‘Zeker, mevrouw, komt u maar mee.’

‘Kom, Nienke, plaatjes uitzoeken.’

‘Omie, ik ben zo superblij,’ lacht het kind als ze de winkel uit gaan.

‘En ik ook. Dan zijn we het samen. Is dat even fantastisch!’

De tassen zwieren heen en weer als ze over het trottoir lopen. Nienke kan niet stil zijn, ze praat en lacht en huppelt en hinkelt. Opeens blijft ze stil staan en ze kijkt Anita aan.

‘Mag ik het straks aan Lena laten zien?’

En weer gaan Anita’s gedachten naar Anouk. Wat zou zij hierop antwoorden?

‘Omie? Please?’

‘Als tante Conny het niet te laat vindt,’ houdt Anita een slag om haar arm.

‘Wanneer zijn we dan thuis?’

‘Dat duurt nog meer dan een uur. Dan is het etenstijd. Maar we gaan nu eerst een ijsje eten.’

‘Yummie!’

Zondagmorgen houden Anita en Nienke lekker lang hun nachthemd aan. Op hun badslippers lopen ze heen en weer om de tuintafel te dekken. Ze ontbijten buiten omdat het zo’n prachtige ochtend is. De lucht is weer stralend blauw met hier en daar wat wattige wolkjes. De vogels zweven voorbij en roepen naar elkaar. Anita heeft broodjes afgebakken, dat ruikt verrukkelijk. Ze smeren er roomboter op en daar leggen ze verse aardbeien op. Nienke spuit er nog een toef slagroom op. Als ze een hap neemt, zit de slagroom zelfs op haar neus.

‘Kijk, omie, ik ben het slagroommonster.’

‘Inderdaad, zeg,’ reageert Anita voor ze zelf haar tanden in het broodje zet.

‘Wat gaan we vandaag doen? Mag Lena komen?’

Anita eet haar mond eerst leeg en heeft zo even tijd om na te denken. Ze wil vandaag eigenlijk een rustige dag. Is dat met of zonder vriendinnetje?

‘Zullen we zo eerst in het poëziealbum schrijven?’

‘O ja...’

Meteen springt Nienke van haar rieten stoel af.

‘Ho, dame, eerst je bord leegeten. We hebben de hele dag de tijd.’

‘Ik vind het zo’n schattig boekje, en die plaatjes vind ik ook supermooi. Ik wil het zo graag bekijken.’

‘Dat kan zo.’

Een stuk langzamer loopt ze terug en ze laat zich met een plof op de stoel vallen. De stoel kraakt ervan.

Een zacht windje laat de bladeren van de boom bij de buurman

heen en weer wiegen. En dan wordt de rustige stilte verbroken door klokgelui.

Nienke gaat rechtop zitten.

‘De kerk... waarom gaan wij niet naar de kerk? Papa gaat wel.’

‘O, echt? Dat wist ik niet,’ reageert Anita enigszins geschokt.

Ze reageert alleen op het tweede gedeelte en geeft geen antwoord op de vraag. Dat is te moeilijk om uit te leggen.

‘Ja, en Mirjam ook, en dan gaat Siem naar de crèche.’

‘O...’ Meer zegt Anita niet. Haar gedachten vliegen door haar hoofd.

Dit gesprek maakt dat ze zich opeens niet meer zo rustig en blij voelt.

Waarom weet ze niet dat het gezin van Ruud naar de kerk gaat? Daar heeft Nienke nog nooit iets over gezegd.

En Benno...?

Wat zou hij hiervan vinden? Iets waar ze niet over na wil denken omdat ze wel weet wat hij...

‘Omie, mag ik naar de club van de kerk?’

‘Dat is nu toch niet?’

‘Na de vakantie weer. Van mammië mocht het wel, maar toen was ze ziek en ben ik het vergeten. En mammië ook, denk ik.’

Bij Anita buitelen de gedachten door haar hoofd.

Waarom komt dat kind daar nu mee? Ze heeft het er nog nooit over gehad. Er zijn toch al twee winters voorbijgegaan sinds... sinds Anouk er niet meer is. Bij die gedachte springt er een brok in haar keel en prikt het achter haar ogen. Het wordt nooit meer zoals het was. Eigenlijk begrijpt ze niet waarom ze dit allemaal mee moet maken. Eerst al zo vroeg zonder haar allerliefste Benno verder te moeten in haar leven. Met twee kinderen om voor te zorgen, die hun leven verder moesten zonder een lieve vader. En toen haar dochter afstaan.

‘Omie?’ onderbreekt Nienke haar verdrietige gedachten.

‘Ja liefje, daar hebben we het later nog over. Na de vakantie. Goed?’

Nienke knikt met een mond vol, zodat haar haren van voor naar achter zwieren. Ze slikt meteen de laatste hap van het broodje door.

‘Mag ik ze nu halen?’

Voor Anita antwoord kan geven, is ze al naar binnen.

Anita knikt dan maar met een glimlach op haar gezicht.

Wat is een kind toch flexibel. Ze springen zo van een zwaar onderwerp terug naar een luchtiger iets. Een poëziealbum in dit geval. En meer dan dat ene. Het oudste dat van haar zelf, het allernieuwste boekje dat nog onbeschreven is, en dat van Anouk. De brief die Anouk geschreven heeft toen ze zo ziek was, moet ze nog steeds opzoeken. Het allerbeste bewijs dat er is, wat betreft de zorg voor Nienke.

Terwijl ze alleen zit, luistert ze nog naar het beieren van de torenklok.

Wat zei haar moeder dan altijd? ‘De klokken roepen: Kom dan! Kom dan! Hier moet je zijn. Hier hoor je de blijde boodschap.’

Ze kon het niet meer. Maar vandaag lijkt ook dat anders. Er prikt iets in haar hart.

Had ze het wel moeten doen? Maar...

Voor ze hier verder over na kan denken is Nienke weer terug met haar nieuwe boekje.

‘Zullen we eerst de tafel leegmaken? Dan kan het hier wel.’

De klokken zijn gestopt en het is weer stil. Anita heeft nog geen zin om naar binnen te gaan.

Samen dragen ze de ontbijtboel naar de keuken.

‘Afwassen doen we vanmiddag.’

Als ze weer naast elkaar zitten, slaat Nienke het roze boekje open.

‘Hier moet je je naam schrijven en waar je geboren bent en nu woont,’ wijst Anita de plekje aan die daarvoor bestemd zijn.

‘Waar ben ik geboren?’

‘In het ziekenhuis.’

‘Was ik ziek dan?’

‘Nee, dat was voor mammië beter.’

‘O ja, ik was in mammië's buik gegroeid. Luuk en Lena in de buik van tante Conny. En Siem bij Mirjam. Dat is een beetje mijn broertje. Hij heeft nog wel een mammië...’

‘Ja,’ knikt Anita. Het is een antwoord op alles wat Nienke net zei.

Met het puntje van haar tong tussen haar lippen schrijft Nienke haar naam. Netjes op de puntjes waar het moet. Als ze alles ingevuld heeft, wil ze er een paar plaatjes bij plakken. Het zijn stickertjes, dus dat gaat makkelijker dan vroeger met lijm.

‘Nu mag u erin schrijven. Mag ik in uw boekje schrijven en er een tekening bij maken?’

‘Goed, en een tekening vind ik een superidee.’

Terwijl Nienke een groot hart tekent met kleine hartjes eromheen, kijkt Anita in het boekje van Anouk.

Op de derde bladzij schieten haar ogen vol tranen. Daar staat een gedichtje dat Benno erin heeft geschreven.

*Lieve Anouk,
Ken jij het levensscheepje
Waar Jezus is aan boord?
Vaar jij de reis ook mede?
Of leef jij zo maar voort?
Er is nog plaats in het scheepje,
Straks is 't misschien te laat.
Volg dan de trouwe Heiland
Die op jou te wachten staat.
Je liefhebbende vader*

Op het blad ernaast is een grote blauwe vlinder geplakt met veel glitters op zijn vleugels. Anita ziet het plaatje door een waas van tranen. Ja, zo was Benno.

‘Wat gaat u erin zetten, omie?’

‘Ik weet het nog niet, liefje.’

‘Waarom huilt u? Vindt u het niet leuk?’

‘Jawel... maar... Och, dit heeft opa er bij jouw mammi in geschreven. Kijk maar.’

‘Leest u het maar voor, ik vind die schrijfletters lastig.’

Met een bibberige stem leest Anita het gedichtje voor.

‘Dat wil ik wel, omie, dat vind ik mooi. Of... wat heeft u voor mammië gemaakt?’

Anita slaat het blad om, daar staat het gedichtje met de tekst waar ze toen achter stond.

‘Lees dan, omie...’

Anita haalt diep adem en schraapt haar keel. Poeh, waar is ze aan begonnen? Het leek zo’n leuk idee.

*Lieve Anouk,
Er is een goede Herder,
Die trouw Zijn kudde hoedt
En steeds voor jou zal zorgen
In voor- en tegenspoed.
Van je mama*

‘Wie is die Herder? Is dat Jezus?’

‘Ja,’ knikt ze als antwoord.

‘Het geeft niet, hoor omie. U mag het zelf weten,’ laat Nienke erop volgen terwijl ze verder kleurt.

Pijn die je wegstopt, kun je niet achter je laten

Na haar volwassen dochter te hebben verloren aan kanker, begraaft Anita haar diepste emoties, uit angst dat ze haar zullen overvallen. Ze stort zich op de zorg voor haar kleindochtertje Nienke en zij wordt haar nieuwe anker. Een tijdlang gaat dat goed, tot Nienkes vader weer in beeld komt en Anita opnieuw aan het wankelen wordt gebracht. Ze vindt steun bij de meelevende weduwnaar Jan, maar ze zal moeten leren om zich open te stellen om de pijn uit haar verleden te verwerken. Een oud poëziealbum geeft haar een duwtje in de goede richting.

Jetty Hage is een vaste auteur van de Citerreeks, geliefd om haar sfeervolle romans. Met Anita en Nienke zet ze wederom levensechte en warme personages neer die de lezer snel in het hart zullen sluiten.

ISBN 978 90 2055 545 5 NUR 344

9 789020 555455 >

www.citerreeks.nl

CITER REEKS

